

ДЕРЖАВНИЙ КОМІТЕТ У СПРАВАХ ОХОРОНИ
ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ МИТНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ЗАКОРДОННИХ СПРАВ УКРАЇНИ
СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ КОМАНДУВАЧА НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА І ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО
ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

І Н С Т Р У К Ц І Я

29.03.1994

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 23 травня 1994 р. за N 106/315

Про взаємодію та розмежування функцій щодо здійснення контролю на державному кордоні

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Інструкція призначена для удосконалення взаємодії, координації зусиль та розмежування функцій на кордоні Державного комітету у справах охорони державного кордону України (Держкомкордону), Державного митного комітету (Держмиткому), Міністерства внутрішніх справ (МВС), Служби безпеки (СБ), Головного управління командуючого Національною гвардією (НГ), Міністерства транспорту (Мінтранс), Міністерства закордонних справ (МЗС), Міністерства охорони здоров'я (МОЗ), Міністерства сільського господарства і продовольства (Мінсільгоспроду), Міністерства охорони навколишнього середовища (Мінприроди).

1.2. Особи, транспортні засоби, вантажі та інші предмети, що перетинають державний кордон України, підлягають прикордонному і митному контролю. У відповідних випадках здійснюється також санітарно-карантинний, ветеринарний, фітосанітарний і екологічний контроль, контроль за вивезенням з території України культурних цінностей та інший контроль. Контроль та заходи на кордоні здійснюються з додержанням Законів "Про державний кордон України", "Про прикордонні війська України", "Про митну справу", "Про міліцію", "Про ветеринарну медицину", "Про карантин рослин", Митного кодексу, та інших законодавчих і нормативних актів України.

1.3. При виконанні своїх функціональних завдань у пунктах пропуску та поза ними, підрозділи зазначених в Інструкції міністерств та відомств взаємодіють з метою виявлення і затримання порушників кордону; протидії нелегальній міграції та іншим правопорушенням на кордоні, контрабандному та незаконному переміщенню через кордон товарів та інших предметів з порушеннями чинного законодавства.

1.4. Напрямами взаємодії є:

- розроблення та здійснення узгоджених заходів щодо запобігання, виявлення і розкриття порушень чинного законодавства з прикордонних і митних питань, протидії організованій нелегальній міграції, контрабандному та незаконному переміщенню через кордон товарів та інших предметів;
- розслідування та розкриття злочинів, в тому числі у сфері зовнішньоекономічної діяльності, розшук та затримання карних злочинців;
- обмін інформацією про наміри і спроби порушень державного кордону, незаконному переміщенню через кордон товарів та інших предметів а також про джерела придбання і канали незаконного переміщення через кордон валюти, сировини, значних обсягів промислових виробів та сільськогосподарської продукції, товарів народного вжитку, культурних та історичних цінностей, крадених автомобілів;
- внесення до відповідних інстанцій, міністерств та відомств пропозицій щодо усунення виявлених причин і умов, які сприяють здійсненню порушень законодавства про державний кордон та митну справу, та пропозицій щодо змін і доповнень до чинного законодавства України;
- узагальнення підсумків та розробка нових форм взаємодії.

1.5. Основні форми взаємодії:

- проведення спільних засідань колегій міністерств та відомств, оперативних нарад їх керівного складу;
- проведення спільних операцій за єдиним планом та задумом з комплексним використанням сил і засобів;
- створення спільних оперативних штабів (робочих груп) для координації дій (за необхідності);
- оперативний обмін інформацією, що стосується спільної діяльності на кордоні (як правило в письмовій формі), з дотриманням вимог конспірації та захисту відомостей, що передаються.

1.6. Взаємодія здійснюється:

- на державному рівні - між центральними апаратами Держкомкордону, Держмиткому, МОЗ, Мінсільгосппроду, Мінприроди, Мінтрансу, МЗС, МВС, СБ і НГУ;
- на обласному рівні - між управліннями Прикордонних військ, прикордонними загонами, окремими контрольно-пропускними пунктами (ОКПП), митними органами, МВС Республіки Крим, обласними управліннями внутрішніх справ та служби безпеки, УВС організації роботи на транспорті, державними управліннями охорони навколишнього природного середовища, управліннями МОЗ, Мінсільгосппроду, командирами дивізій Національної гвардії;
- на районному рівні - між прикордонними підрозділами (комендатурами, контрольно-пропускними пунктами (КПП), митницями, міськими і районними відділами внутрішніх справ, відділами охорони здоров'я, управліннями сільського господарства і продовольства, інспекціями охорони навколишнього середовища, підрозділами дорожньої міліції, органами внутрішніх справ на транспорті, міськими, районними і міжрайонними підрозділами обласних управлінь Служби безпеки, полками (окремими батальйонами) Національної гвардії.

Механізмом реалізації завдань, принципів і форм взаємодії вважати плани взаємодії, які відпрацьовуються на обласному та районному рівнях відповідно до цієї Інструкції та уточнюються:

- на рівні районних підрозділів - щоквартально;
- на обласному рівні - 1 раз в півроку;
- за необхідності - негайно.

1.7. З метою раціонального використання сил та засобів, виключення дублювання при здійсненні прикордонного, митного та інших видів контролю виділити таке розмежування в роботі заінтересованих міністерств та відомств:

переговорний процес із суміжними державами і міжнародними організаціями, вирішення питань візового в'їзду до України іноземних громадян - Міністерство закордонних справ України;

охорона державного кордону і виключної (морської) економічної зони; забезпечення паспортного контролю під час перетинання державного кордону; координація робіт, пов'язаних з проведенням делімітації та демаркації кордону; боротьба з нелегальною міграцією - Державний комітет у справах охорони державного кордону України;

охорона державного кордону у повітряному просторі - Війська Протиповітряної оборони України;

організація транспортного сполучення через державний кордон; організація діяльності, реконструкції та будівництва пунктів пропуску через державний кордон для залізничного, водного і повітряного сполучення; вирішення питань шляхового будівництва у прикордонних районах - Міністерство транспорту України;

забезпечення митного контролю; організація діяльності, реконструкції та будівництва пунктів пропуску через державний кордон для автомобільного сполучення - Державний митний комітет України;

забезпечення ветеринарного і фітосанітарного контролю у пунктах пропуску через державний кордон - Міністерство сільського господарства і продовольства України;

забезпечення санітарно-карантинного контролю, медичного обслуговування громадян у пунктах пропуску через державний кордон - Міністерство охорони здоров'я України;

забезпечення екологічного контролю у пунктах пропуску через державний кордон - Міністерство охорони навколишнього природного середовища України;

здійснення у пунктах пропуску через державний кордон контролю за вивезенням з України культурних цінностей - Міністерство культури України;

забезпечення охорони громадського порядку і безпеки автомобільного руху у прикордонних районах, у тому числі на під'їздах до пунктів пропуску, профілактика і боротьба зі злочинністю; вирішення питань паспортизації громадян України та перебування іноземних громадян в Україні - Міністерство внутрішніх справ України;

координація транспортного сполучення для виїзду за кордон з метою туризму - Державний комітет України по туризму.

II. ОСНОВНІ ФУНКЦІЇ ВЗАЄМОДІЇ

2.1. Держкомкордон та його підрозділи:

2.1.1. Розробляє разом з МЗС і іншими центральними органами виконавчої влади пропозиції щодо правового оформлення кордонів України із суміжними державами та реалізації міжнародних договорів з питань режиму державного кордону.

2.1.2. Розробляє і вносить разом з Держмиткомом до Кабінету Міністрів України узгоджені з відповідними міністерствами і відомствами пропозиції щодо вдосконалення діяльності пунктів пропуску через державний кордон України.

2.1.3. Вживає заходів до розвитку ділових зв'язків з командуванням прикордонних військ країн, з якими укладено відповідні договори та угоди.

2.1.4. Організує видачу віз іноземним громадянам і особам без громадянства у пунктах пропуску через державний кордон України.

2.1.5. Разом з митними органами та іншими контрольними органами, визначають у пунктах пропуску через державний кордон України місця здійснення прикордонного, митного та інших видів контролю.

2.1.6. Контролюють режим у пунктах пропуску через державний кордон, а при необхідності встановлюють у приміщеннях і місцях, де здійснюється прикордонний контроль, додаткові режимні правила, які регламентують порядок допуску в них осіб, які беруть участь у контролі та обслуговуванні пасажирів і транспортних засобів закордонного прямування.

Здійснюють пропуск до режимної зони пункту пропуску співробітників органів Держмиткому, СБ, МВС, МОЗ, Мінсільгоспроду, Мінтрансу, Мінприроди та прокуратури, які перебувають при виконанні службових обов'язків за пред'явленими службовими посвідченнями, а за лінію паспортного контролю - за установленими перепустками.

2.1.7. Організують взаємодію з контрольними службами в пунктах пропуску з метою підтримання режиму у пунктах пропуску через державний кордон, приймають остаточне рішення на пропуск через кордон осіб та транспортних засобів.

2.1.8. Самостійно або разом з органами СБ, МВС і Держмиткому виконують оперативні завдання стосовно осіб, які прямують через державний кордон.

2.1.9. В зв'язку з відсутністю необхідних умов на новостворених ділянках кордону по утриманню порушників кордону, передають в підрозділи внутрішніх справ осіб, затриманих в адміністративному порядку на строк від трьох годин до десяти діб на українсько-російській, українсько-білоруській, українсько-молдовській ділянках кордону за письмовими відношеннями командирів прикордонних підрозділів.

2.1.10. Передають в органи внутрішніх справ затримані автотранспортні засоби, що знаходяться в розшуку, та осіб які керували ними.

2.1.11. При затриманні осіб та транспортних засобів за спробу незаконного вивезення з України товарів негайно викликають працівників митниць для їх передачі, а за неможливості цього - передають осіб, транспортні засоби і вантажі в найближчу митницю.

2.2. Держмитком та його органи:

2.2.1. Здійснюють митний контроль шляхом перевірки документів, огляду транспортних засобів, товарів та інших предметів, особистого огляду, переогляду, обліку предметів, переміщуваних через митний кордон України та інші дії передбачені митним законодавством, з метою забезпечення дотримання державними органами, підприємствами та їх посадовими особами, а також громадянами порядку переміщення через кордон України товарів, транспортних засобів та інших предметів.

З метою прискорення прикордонно-митного контролю він здійснюється за можливістю спільно з іншими видами контролю. При цьому контроль багажу і ручної поклажі осіб,

транспортних засобів і вантажів здійснюється під час в'їзду в Україну - після прикордонного контролю, під час виїзду - до прикордонного контролю.

2.2.2. Приймають від Прикордонних військ, органів СБ, МВС і реалізують у встановленому порядку інформацію про проведення цілеспрямованого митного огляду речей і особистого огляду осіб, які прямують через кордон.

Приймають від Прикордонних військ та підрозділів внутрішніх справ затримані предмети, які є предметами контрабанди чи порушенням митних правил.

2.2.3. Самостійно або спільно з прикордонниками оглядають транспортні засоби і вантажі з метою виявлення зброї, боєприпасів, вибухових, отруйних, токсичних, радіоактивних, наркотичних речовин та інших предметів, заборонених до ввезення в Україну і вивезення з України.

2.3. МВС та його підрозділи:

2.3.1. Самостійно або у складі оперативно-військових груп взаємодіючих органів припиняють незаконне вивезення товарів та інших предметів за межі держави поза пунктами пропуску. У разі виявлення осіб і транспортних засобів з контрабандою, предметами і товарами, забороненими до ввезення (вивезення) в Україну (з України), передають їх до найближчого митного органу.

2.3.2. Забезпечують охорону громадського порядку і безпеку дорожнього руху в прикордонних районах, на дорогах і в місцях, які прилягають до пункту пропуску.

2.3.3. Здійснюють в межах своєї компетенції оперативно-розшукові та інші заходи з метою викриття злочинів та правопорушень, запобігання незаконному вивезенню за межі держави матеріальних цінностей, сировини і сільськогосподарської продукції, в першу чергу поза пунктами пропуску.

2.3.4. При отриманні інформації від митних органів або Прикордонних військ про затримання значної кількості товарів, сировини, сільськогосподарської продукції, що незаконно вивозяться, вживають заходів до виявлення джерел і умов їх придбання.

2.3.5. Беруть участь в охороні громадського порядку, запобіганні злочинності й припиненні злочинів безпосередньо у пунктах пропуску через державний кордон, без втручання у проведення прикордонного, митного та інших видів контролю і діяльність служб, що їх здійснюють.

2.3.6. В зв'язку з відсутністю необхідних умов на новостворених ділянках кордону по утриманню порушників кордону, приймають в ізолятори тимчасового утримання від підрозділів Прикордонних військ осіб, затриманих в адміністративному порядку на строк від трьох годин до десяти діб на українсько-російській, українсько-білоруській, українсько-молдовській ділянках кордону за письмовими відношеннями командирів прикордонних підрозділів.

2.4. СБ та її підрозділи:

2.4.1. Спільно з оперативно-розшуковими органами Прикордонних військ опрацьовують і вживають заходів протидії спробам використання нелегальних каналів для закидання на територію України зброї, боєприпасів, наркотичних речовин та інших заборонених до провезення предметів і матеріалів.

2.4.2. Здобувають, перевіряють і реалізують інформацію про виникнення можливих провокацій та конфліктних ситуацій на кордоні і в пунктах пропуску через нього, підготовку та здійснення контрабандних операцій і спроб порушення кордону.

2.4.3. Направляють на КПП Прикордонних військ дані про терористів і осіб, яким закрито в'їзд в Україну, приймають рішення за інформацією, одержаною від КПП Прикордонних військ стосовно таких осіб.

2.4.4. У разі потреби беруть участь у з'ясуванні обставин порушення (спроб порушення) державного кордону України, в тому числі, за фактами виявлення засобів терору і диверсій, контрабанди під час перетинання державного кордону.

2.4.5. Надають допомогу Прикордонним військам у проведенні експертизи документів на право перетинання державного кордону, вилучених під час прикордонного і митного контролю.

2.4.6. Здійснюють спільно з КПП Прикордонних військ, органами Держмиткому і МВС заходи щодо виявлення передумов виникнення надзвичайних подій і ситуацій, які можуть призвести до серйозного ускладнення обстановки у пунктах пропуску через державний кордон України.

2.4.7. Спільно з Держмиткомом готують та проводять операції по припиненню діяльності організованих груп контрабандистів і зарубіжних контрабандних центрів.

2.4.8. Здійснюють оперативне забезпечення контрольованих поставок наркотичних речовин і психотропних засобів.

2.4.9. За необхідності, виділяють у тимчасове користування митних органів технічні засоби і засоби зв'язку для проведення спільних дій або окремих видів митного контролю.

2.5. Управління Командуючого та підрозділи НГ:

2.5.1. Надають допомогу Прикордонним військам у затриманні порушників державного кордону, які намагаються перетнути кордон поза пунктами пропуску, як пішки так і з використанням транспортних засобів.

2.5.2. Спільно з підрозділами внутрішніх справ забезпечують охорону громадського порядку в прикордонних населених пунктах, в районах пунктів пропуску через державний кордон, припиняють провокації, локалізують конфліктні ситуації в пунктах пропуску через державний кордон.

2.6. МОЗ та його органи:

2.6.1. Подає до Кабінету Міністрів узгоджені з Держкомкордоном та іншими зацікавленими міністерствами і відомствами пропозиції щодо тимчасового обмеження чи припинення сполучення через кордон, або встановлення карантину для людей.

2.6.2. Здійснюють медичний (санітарний) огляд транспортних засобів, екіпажів, пасажирів, вантажів при одержанні відомостей про наявність на українських і іноземних транспортних засобах хворих із симптомами інфекційного захворювання, комарів, загиблих пацюків та інше.

Забезпечують державний санітарний нагляд за об'єктами, розташованими в пунктах пропуску, а також надають першу невідкладну медичну допомогу особам, які перетинають державний кордон (за необхідності).

2.6.3. Вживають заходів по санітарній охороні території України від заносу і розповсюдження карантинних та інших небезпечних інфекційних захворювань.

2.7. Мінсільгоспсрод та його органи:

2.7.1. Подає до Кабінету Міністрів узгоджені з Держкомкордоном та іншими зацікавленими міністерствами і відомствами пропозиції щодо запровадження карантинного режиму у пунктах пропуску.

2.7.2. Здійснюють контроль за транспортуванням через державний кордон України тварин, продуктів і сировини тваринного походження, кормів, біологічних і ветеринарних препаратів і інше.

2.7.3. Проводять спільно з зацікавленими організаціями ветеринарно-санітарні та фітосанітарні заходи при експорті, імпорті тварин, продуктів і сировини тваринного і рослинного походження та інших вантажів, підконтрольних регіональній службі державного ветеринарного і фітосанітарного контролю.

2.7.4. Вживають карантинних заходів щодо охорони території України від проникнення із-за кордону карантинних та інших небезпечних шкідників, збудників хвороб рослин чи бур'янів.

2.7.5. Здійснюють фітосанітарний контроль підкарантинних матеріалів та об'єктів що перетинають державний кордон.

2.7.6. Проводить експрес-аналіз хімічних речовин, які використовуються в сільському господарстві.

2.8. Мінприроди та його органи:

2.8.1. Здійснюють державний контроль за дотриманням законодавства про охорону навколишнього природного середовища на пунктах пропуску через державний кордон щодо переміщення через державний кордон України токсичних, радіоактивних речовин та відходів, об'єктів тваринного та рослинного світу в будь-якому вигляді, мисливських трофеїв.

2.8.2. Проводять перевірку транспортних засобів щодо їх відповідності вимогам законодавства України про охорону навколишнього природного середовища.

2.8.3. Здійснюють спільно з Держмиткомом екологічний контроль вантажів з метою захисту навколишнього середовища України від забруднення.

2.8.4. Здійснюють спільно з органами Держмиткому контроль, з метою запобігання незаконного вивезення з території України об'єктів рослинного та тваринного світу, занесених до Червоної книги України, мисливських трофеїв, рослинної сировини, зоологічних колекцій.

2.8.5. Проводять експрес-аналіз речовин та матеріалів з метою встановлення їх належності до токсичних, радіоактивних речовин, відходів та вмісту забрудненого баласту і стічних вод суден.

2.9. Мінтранс та його органи:

2.9.1. Погоджує з відповідними органами інших держав квоти міжнародних перевезень пасажирів і вантажів.

Проводить оформлення дозволів (ліцензій) перевізникам України для здійснення ними міжнародних перевезень пасажирів та вантажів, відповідно з заключеними Україною міжурядовими угодами.

2.9.2. Державне підприємство "Укрінтеравтосервіс" Мінтрансу забезпечує контроль виконання угод про міжнародне автомобільне сполучення та системи дозволів на право виконання міжнародних перевезень.

2.9.3. Здійснює збір за проїзд автомобільними дорогами України транспортних засобів іноземними власниками безпосередньо на контрольно-пропускних пунктах державного кордону.

2.9.4. Контролює вагові та габаритні параметри автотранспортних засобів іноземних власників та разом з ДАІ організує їх проїзд по території України, здійснює технічне обслуговування і ремонт рухомого складу іноземних та вітчизняних власників.

2.9.5. Забезпечує протиепідемічну готовність виїжджаючих українських транспортних засобів, спеціальну підготовку членів екіпажів (бригад) з питань профілактики і боротьби з особливо небезпечними інфекціями.

2.9.6. Виділяє санітарні причали (стоянки), майданчики, тупіки і відповідно обладнує їх.

2.10. Взаємообмін інформацією:

2.10.1. Одним із основних напрямків взаємодії є взаємообмін правдивою, найповнішою і своєчасною інформацією.

Обсяг інформації, розмежування її відповідно до вирішуваних завдань зацікавлених структур міністерств і відомств визначається ними під час відпрацювання планів взаємодії. При цьому особлива увага звертається на визначення, кому і яка інформація потрібна, і терміну її надання.

2.10.2. Взаємодіючі структурні підрозділи, органи інформують один одного по лінії оперативно-чергової служби або через відповідних фахівців структурних підрозділів:

а) негайно:

- в пунктах пропуску через державний кордон - про пасажирів, які перетинають державний кордон за дипломатичними паспортами, та про офіційні делегації;
- про ознаки, що свідчать про підготовку до порушення державного кордону України, затриманих порушників державного кордону;
- про виявлених осіб, які проходять за обліком оперативних завдань;
- про виявлені засоби диверсій, терору, допущені провокаційні дії та конфліктні ситуації у пунктах пропуску через державний кордон;
- про факти виявлення на кордоні екологічно небезпечних речовин і заходах щодо їх локалізації;
- про виявлення випадків завезення з рослинними вантажами карантинних та особливо небезпечних шкідників, збудників хвороб рослин чи бур'янів, що відсутні в Україні.
- про спроби переміщення через державний кордон крадених транспортних засобів;
- про осіб що прямують через кордон, у яких виявлені признаки небезпечних інфекційних захворювань;

б) щоденно:

- про оперативну обстановку на державному кордоні України;

- про порушення санітарного, ветеринарного, екологічного, фітосанітарного та інших видів контролю;
- про громадян України, які декілька разів були затримані як порушники митних правил;
- про осіб, які намагались протиправно перевезти через кордон товарно-матеріальні цінності на суму понад 200 мінімальних заробітних плат та про джерела їх придбання (якщо такі встановлені);
- про стан криміногенної обстановки в прикордонних районах та навколо пунктів пропуску, можливі провокації в районах пунктів пропуску через державний кордон;
- про виявлені у процесі розбору дані про організаторів, пособників, місця зосередження, маршрути прямування мігрантів та інше;
- про спроби переміщення через державний кордон злочинців, які перебувають в розшуку, в тому числі з міжнародних угруповань;
- про спроби злочинних угруповань втягнути представників контрольних служб у протиправні дії;
- про факти ускладнення санітарно-епідеміологічної обстановки на кордоні і в прикордонних районах.

Взаємообмін інформацією може здійснюватися і з інших питань, що уточнюються під час відпрацювання плану взаємодії.

Голова Державного комітету
у справах охорони державного
кордону України В.Губенко
А.Колос
Голова Державного митного
комітету України

25 березня 1994 р.

Міністр внутрішніх справ України А.Василишин

30 березня 1994 р.

Міністр закордонних справ України А.Зленко

31 березня 1994 р.

Голова Служби безпеки України Є.Марчук

31 березня 1994 р.

Командуючий Національною
гвардією України В.Кухарець

31 березня 1994 р.

Міністр сільського господарства
і продовольства України Ю.Карасик

28 березня 1994 р.

Міністр охорони навколишнього
природного середовища України Ю.Костенко

28 березня 1994 р.

Міністр транспорту України О.Климуш

25 березня 1994 р.

Міністерство охорони здоров'я України Ю.Спіженко

28 березня 1994 р.

ПОГОДЖЕНО:
Генеральний прокурор України В.Дацюк